

Hospodářský dopad padělení v odvětví oděvů, kosmetiky a hraček v EU

HOSPODÁŘSKÝ DOPAD PADĚLÁNÍ V ODVĚTVÍ ODĚVŮ, KOSMETIKY A HRAČEK V EU

Katalogové číslo: TB-02-23-317-EN-N ISBN: 978-92-9156-348-7 DOI: 10.2814/053613

© Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví, 2024

Použité fotografie: Obálka © Carmen Parrilla

Opětovné použití je povoleno pod podmínkou uvedení zdroje a změn (CC BY 4.0)

Shrnutí

Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví (dále jen „středisko“) bylo zřízeno s cílem lépe porozumět úloze duševního vlastnictví a negativním důsledkům porušování práv duševního vlastnictví.

Odvětvové studie zveřejněné v letech 2015–2018 analyzovaly odděleně dvanáct odvětví s cílem kvantifikovat hospodářský dopad padělání v několika odvětvích hospodářství Evropské unie (EU). Od té doby byly zpřístupněny nové informace, které umožňují zohlednit další aspekty padělání, jako jsou trendy v zadržování padělaného zboží a trestné činy související s paděláním. Na základě stejné metodiky, avšak s využitím kvalitnějších údajů hodnotí tato zpráva hospodářský dopad padělání na tržby a zaměstnanost ve třech odvětvích: oděvy (včetně obuvi), kosmetika a hračky.

Odhaduje se, že legální oděvní průmysl přišel v letech 2018–2021 v průměru o téměř 12 miliard EUR ročních příjmů, což představuje 5,2 % tržeb z prodeje oděvů v EU. V důsledku ztráty tržeb způsobené paděláním zaměstnával oděvní průmysl ve stejném období o 160 000 osob ročně méně, přičemž nejvíce postiženými trhy byly Německo a Itálie.

Trh s kosmetickými přípravky v EU je mnohem menší než trh s oděvy – z hlediska tržeb představuje přibližně jednu třetinu jeho velikosti. Odhadované ztráty tržeb z prodeje kosmetiky v důsledku padělání činí 3 miliardy EUR, což odpovídá 4,8 % celkových tržeb. V absolutních číslech je nejvíce postižen francouzský kosmetický průmysl s ročními ztrátami tržeb ve výši 800 milionů EUR. Ztráta pracovních míst v EU se odhaduje na téměř 32 000 osob.

Odvětví hraček je nejmenší ze tří odvětví analyzovaných v této studii, avšak vykazuje nejvyšší podíl ztrát tržeb v důsledku padělání: 8,7 %, což odpovídá ztrátě tržeb ve výši 1 miliardy EUR a snížení počtu zaměstnanců v tomto odvětví o 3 600 osob. Německý hračkářský průmysl vykázal v důsledku přítomnosti falešných hraček v EU ztrátu jedné třetiny tržeb.

Tabulka 1. Roční ztráty tržeb a zaměstnanosti v důsledku padělání výrobků ve třech odvětvích, EU a 27 členských států, průměr za období 2018–2021

	Ztráta tržeb (%)			Ztráta tržeb (mil. EUR)			Ztráta pracovních míst (počet zaměstnaných)		
	Oděvy	Kosmetika	Hračky	Oděvy	Kosmetika	Hračky	Oděvy	Kosmetika	Hračky
AT	7,7	5,9	9,8	580	133	71	4 292	970	191
BE	6,6	5,1	8,9	275	134	27	3 424	654	60
BG	8,1	8,7	9,2	88	37	19	7 336	576	218
CY	10,7	7,9	14,1	49	12	3	766	107	..
CZ	4,8	4,2	10,3	125	45	n/a	2 696	1 289	n/a
DE	6,2	4,6	7,4	2 913	724	334	31 339	6 946	1 251
DK	4,7	3,5	10,6	201	38	n/a	1 772	690	n/a
EE	8,7	7,2	5,6	33	9	1	657	76	..
EL	8,0	6,5	7,4	267	80	3	6 297	1 446	26
ES	3,7	5,5	11,1	1 000	398	113	11 208	3 601	235
FI	5,6	2,5	6,8	126	14	6	806	159	..
FR	4,5	4,7	8,8	1 719	801	175	11 860	2 385	182
HR	8,1	6,0	14,2	108	16	11	2 393	211	22
HU	6,2	7,6	13,7	126	51	12	3 247	870	349
IE	10,2	6,0	10,4	349	n/a	n/a	3 196	n/a	n/a
IT	3,7	3,1	10,3	1 700	260	122	19 081	4 938	222
LT	9,1	7,4	8,5	76	20	3	2 015	248	..
LU	9,2	6,9	5,2	50	7	1	320	39	..
LV	3,7	6,6	7,3	17	15	2	487	283	..
MT	5,8	4,8	16,2	n/a	4	n/a	n/a	69	n/a
NL	4,8	4,2	10,9	526	116	n/a	5 786	950	n/a
PL	7,6	5,7	6,6	549	140	39	15 378	2 499	367
PT	6,1	7,7	9,5	337	83	18	9 495	705	23
RO	8,2	7,9	12,2	256	76	27	11 442	1 085	267
SE	4,4	3,0	11,8	443	40	28	2 497	569	20
SI	7,9	6,8	13,1	49	9	7	631	150	42
SK	7,7	6,7	11,4	107	39	8	1 934	201	73
EU	5,2	4,8	8,7	11 944	3 169	1 022	160 352	31 717	3 608

Zdroj: výpočty autora

.. nízké hodnoty (< 20 zaměstnaných osob)

n/a není dostupné

Podíly tržeb ztracených v důsledku padělání jako podíly na celkové prodeji ve všech třech odvětvích ve všech členských státech EU jsou uvedeny v tabulce 1. Zatímco odhadované podíly ztracených tržeb v odvětví oděvů a kosmetiky jsou obdobné, v odvětví hraček je podíl ztracených tržeb v EU vyšší, přičemž jeho rozpětí (rozdíl mezi maximální a minimální hodnotou) je mezi zeměmi rovněž větší. Absolutní ztráty nelze pro některé členské státy odhadnout z důvodu nedostatku údajů o legálním prodeji nebo zaměstnanosti z oficiálních statistik.

Tržby ztracené v důsledku padělání jako podíl na celkových tržbách v každém odvětví jsou odhadovány na základě ekonometrických modelů, jež zjišťují, které z několika ukazatelů padělání ovlivňují vývoj tržeb. Lze vyvodit závěr, že čím vyšší je procento respondentů, kteří uvádějí, že v dané zemi koupili padělky (údaje z průzkumu vnímání duševního vlastnictví), tím vyšší je podíl tržeb ztracených v důsledku padělání v odvětví oděvů a kosmetiky; čím vyšší je míra zadržení oděvů a hraček na hranicích v daném členském státě, tím nižší jsou ztráty tržeb v důsledku padělání; čím vyšší je deklarovaný počet trestných činů souvisejících s nedovolenými drogami nebo korupcí, tím vyšší je dopad padělání v těchto třech odvětvích; a konečně čím vyšší je procento občanů, kteří vnímají nárůst korupce v posledních 3 letech, tím větší je dopad padělání na hračkářský průmysl.

Dalším důležitým výsledkem analýzy tržeb v letech 2018–2021 byl významný dopad pandemie covidu-19 na tržby z prodeje legálního i padělaného zboží, zejména v oděvním sektoru. K potvrzení návratu na úroveň před krizí nebo strukturální změny v dopadu padělání na různá odvětví je zapotřebí delší období analýzy.